

Aktivitetsplan for VKM 2011

Innholdsfortegnelse

Aktivitetsplan for Vitenskapskomiteen 2011	2
Hovedmål 1	2
Hovedmål 2	2
Hovedmål 3	2
Hovedkomiteen	2
Faggruppe for hygiene og smittestoffer (FG1)	3
Faggruppe for plantevernmidler (FG2)	3
Faggruppe for GMO (FG3)	3
Faggruppe for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk (FG4)	4
Faggruppe for forurensninger, naturlige toksiner og medisinrester (FG5)	4
Faggruppe for fôr til terrestriske og akvatiske dyr (FG6)	5
Faggruppe for ernæring (human), dietetiske produkter, ny mat og allergi (FG7)	5
Faggruppe for dyrehelse og dyrevelferd (FG8)	5
Faggruppe for plantehelse (FG9)	6

Aktivitetsplan for Vitenskapskomiteen 2011

I tilknytning til mål- og strategiplanen for perioden 2008-2011 har VKM utarbeidet tre hovedmål for komiteens arbeid:

Hovedmål 1

VKM skal gi et uavhengig vitenskapelig grunnlag for å håndtere risiko

Hovedmål 2

VKM skal bidra til utvikling og anvendelse av kunnskap som kan sikre kvaliteten av vitenskapelige risikovurderinger

Hovedmål 3

VKM skal sørge for åpenhet om arbeidsprosessen, lett tilgjengelighet til risikovurderingene og klar kommunikasjon av resultatene

For året 2011 har Hovedkomiteen og faggruppene i VKM satt opp følgende aktiviteter som de ønsker å gjennomføre i regi av VKM (komitémedlemmer og sekretariatet i fellesskap).

Hovedkomiteen

Aktivitetsplan 2011:

- Ferdigstille Risikovurdering av mykotoksiner i korn.
- Ferdigstille Marine oljer del 1: Risikovurdering av nedbrytningsstoffer og oksidasjonsprodukter i fiskeoljer
- Ferdigstille Marine oljer del 2: Risiko- og nyttevurderinger av omega-3 fettsyrer
- Arbeide med Nytte – risikovurdering om morsmelk
- Påbegynne helhetsvurdering av økologisk produsert mat, herunder fastsette mandat og nedsette en *ad hoc*-gruppe som skal utarbeide grunnlaget for vurderingen
- Gjennomføring av “transparency” i VKM
- Intern evaluering av det vitenskapelige arbeidet i VKM
- Vedta kommunikasjonsstrategi for sosiale medier
- Ferdigstille rapport om kunnskapshull og forskningsbehov for 2009-2010
- Gjennomføre kurs i Benchmark-modellering for aktuelle eksperter i VKM
- Gjennomføre seminar om dyrevelferd for Hovedkomiteen
- Gjennomføre ekskursjon til fiskeslakteri og fôrprodusent for Hovedkomiteen
- Diskutere metoder for søk og utvelgelse av litteratur til bruk i VKMs risikovurderinger
- Ferdigstille retningslinjer for evaluering av probiotiske produkter i VKM
- Påbegynne Mål- og strategiplan for VKM for perioden 2012-2015
- Påbegynne rapport om kunnskapshull og forskningsbehov for 2011

Faggruppe for hygiene og smittestoffer (FG1)

Aktivitetsplan 2011:

- Starte utarbeidelse av risikovurderinger etter bestillinger fra Mattilsynet
 - “Vurdering av hygienisk gevinst ved innføring av ”rodding” og ”bagging” som obligatoriske delprosesser ved småfleslaktning”
og etter selvinitiering
 - “Overføring av antibiotika resistente bakterier fra kjæledyr til mennesker og vise versa”
 - Utarbeide retningslinjer evaluering av probiotiske produkter i VKM
 - Vurdere risiko for introduksjon av *Echinococcus multilocularis* (EM) til Norge.
- Skrive oversiktsartikler i forbindelse med publisering av risikovurderinger der dette er mulig og formålstjenelig
- Vurdere nye områder for selvinitiering med hensyn til tilgjengelig kompetanse i faggruppen

Faggruppe for plantevernmidler (FG2)

Aktivitetsplan 2011:

- Ferdigstille metodedokumentet og gjøre det allment tilgjengelig.
- Utarbeide et metodedokument på risikovurdering av nytteorganismer (makroorganismer og mikroorganismer)
- Utarbeide forslag til mandat vedrørende selvinitiering av en helhetsvurdering av bruk av plantevernmidler i Norge og spille dette inn til Hovedkomiteen
- Diskutere kunnskapsmangler/behov på slutten av året.

Faggruppe for GMO (FG3)

Aktivitetsplan 2011:

- Utarbeide uavhengige helse- og miljørisikovurderinger av høy kvalitet.
 - 8 risikovurderinger under arbeid, inkludert 3 dyrkingssøknader
 - 11 søknader under utsjekking av EFSA, inkludert 3 dyrkingssøknader
- Ferdigstille bakgrunnsdokument om adjuvans, inkludert FG3s vurderinger og konklusjoner.
- Ferdigstille bakgrunnsdokument om bruk av transgene planter med endret fettsyresammensetning til fôr. Arbeidet skal utføres i samarbeid med Faggruppe for fôr til terrestriske og akvatiske dyr.
- Ferdigstille bakgrunnsdokument ” Effekt på agronomi og miljø ved dyrking av genmodifisert glyfosattolerant mais”
- Utarbeide kommunikasjonsstrategi for GMO-området og arbeide aktivt for synliggjøring av FG3s arbeid nasjonalt og internasjonalt
 - Arrangere åpent møte om GMO
 - Ferdigstille GMO-sider på www.vkm.no

Faggruppe for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk (FG4)

Aktivitetsplan 2011:

- Ferdigstille risikovurderingen av inntaket av furan i den norske befolkningen.
- Ferdigstille risikovurderingen av vitamin A (retinol og retinyl estere) i kosmetiske produkter
- Bistå Mattilsynet i forbindelse med ny praksis av legemiddeloven.
- Påbegynne arbeidet med en risikovurdering av jernoksyd i tatoveringsprodukter.
- Delta i risikovurdering av inntaket av aluminium i den norske befolkningen.
- Delta i nytte-risikovurderingen av morsmelk (selvinitiert av Hovedkomiteen).
- Delta på kurs i Benchmark-modellering, og evt. bistå Hovedkomiteen i arbeidet med å gjennomføre kurset
- Vurdere kombinasjonseffekter av stoffblandinger i risikovurderinger der dette er relevant.
- Delta på relevante nasjonale og internasjonale møter/seminarer/konferanser/nettverk hvor utvikling av risikovurdering står på agendaen.
 - EFSA network for risk assessment of nanotechnologies in food and feed.
 - ESCO WG on non-plastic materials.

Faggruppe for forurensninger, naturlige toksiner og medisinerester (FG5)

Aktivitetsplan 2011:

- Ferdigstille arbeidet med marine oljer – del 1: Risikovurdering av nedbrytningsstoffer og oksidasjonsprodukter i fiskeoljer.
- Delta i risikovurderingen av
 - mykotoksiner i korn
 - inntak av furan i den norske befolkning,
- Delta i nytte-risikovurderingen av morsmelk (selvinitiert fra Hovedkomiteen)
- Ferdigstille oppdateringen av risikovurderingen av PAH i skjell fra 2008 ut i fra ny kunnskap om PAH fra EFSA (2009).
- Starte på risikovurderinger i hht. bestillinger fra Mattilsynet om
 - inntak av kadmium via mat i den norske befolkningen
 - inntak av uorganisk arsen via mat i den norske befolkningen
- På eventuell forespørsmål fra Mattilsynet, utføre en scenariefremstilling av inntak av uønskede stoffer hos barn ved konsum av krabbe.
- Vurdere kombinasjonseffekter av stoffblandinger i risikovurderinger der dette er relevant.
- Delta på relevante nasjonale og internasjonale møter/seminarer/konferanser hvor utvikling av risikovurdering står på agendaen
- Avholde ett felles møte med FG4 om temaer som kan være av interesse for begge faggruppene, f.eks. popularisering av begrepet Benchmark dose i risikovurderingene

Faggruppe for fôr til terrestriske og akvatiske dyr (FG6)

Aktivitetsplan 2011:

- Delta på seminar og fagkonferanser
- Slutføre Marine oljer del 1: Risikovurdering av nedbrytningsstoffer og oksidasjonsprodukter i fiskeoljer
- Ferdigstille ”Bruk av biprodukter i fôr til oppdrettsfisk”
- Ferdigstille Risikovurdering av mykotoksiner i korn.
- Egeninitierte saker
 - bruk av slakteribiprodukter fra landdyr som ingrediens i fôr til oppdrettsfisk
- GMO saker – videreføre samarbeidet med FG 3

Faggruppe for ernæring (human), dietetiske produkter, ny mat og allergi (FG7)

Aktivitetsplan 2011:

- Nytte- og risikovurdering av n-3 fettsyrer; Marine oljer – del 2
- Nytte og risikovurdering av morsmelk
- Probiotika i barnemat
- Retningslinjer evaluering av probiotiske produkter i VKM
- Vurdering av ingredienser med ernæringsmessig/fysiologisk effekt
- Risikovurdering av vitamin A i kosmetiske produkter
- Vurdering av dietetiske produkter
- Risikovurdering av ny mat på bestilling fra Mattilsynet med utvidet vekt på ernæringsmessige konsekvenser
- Det skal legges til rette for at faggruppeleder og medlemmer i størst mulig grad gis anledning til å delta på relevante seminarer/konferanser hvor utvikling av metode for nytte- og risikovurdering står på agendaen
- Samarbeide med Nasjonalt råd for ernæring i alle relevante sammenhenger

Faggruppe for dyrehelse og dyrevelferd (FG8)

Aktivitetsplan 2011:

- Faggruppen sluttstiller risikovurderingen – dyrevelferd ved hold av visse arter som familie- og hobbydyr i januar 2011.
- Faggruppen skal sluttstille to risikovurderinger i løpet av våren og høsten 2011:
 1. Risikovurdering knyttet til myndighetenes ansvar for bekjempelse av dyresykdommer hos landdyr
 2. Risikovurdering av resirkuleringssystemer i fiskeklekkerier
- Faggruppen skal igangsette en ny risikovurdering høst 2011: Risikovurdering for negativ dyrevelferd i forbindelse med merking av ville dyr, inkludert innfangning og tiden etter merking (fra seksjon for dyrevelferd og fiskehelse i Mattilsynet)
- EFSA har ferdigstilt en rapport om metode for risikovurderinger innen dyrevelferd. Faggruppen vil søke å implementere de anbefalinger som framkommer i denne rapporten til arbeidet med Faggruppens risikovurderinger for dyrevelferd.

- Faggruppen skal arrangere seminar om dyrevelferd for Hovedkomiteen i september 2011.
- Faggruppen skal fortsette å ha løpende dialog/kontakt med Rådet for dyreetikk.
- Faggruppen skal øke egen kompetanse om og bidra til utvikling av modeller for risikovurdering av dyrehelse og dyrevelferd.
- Faggruppens medlemmer skal delta på relevante seminarer og fagkonferanser.

Faggruppe for plantehelse (FG9)

Aktivitetsplan 2011:

- Samarbeide med Mattilsynet om en langtidsplan for arbeidet med risikovurderinger av planteskadegjørere.
- Gjennomføre risikovurderinger av planteskadegjørere etter bestilling fra Mattilsynet:
 - Gjennomføre en risikovurdering av mykotoksiner i korn, i samarbeid med FG5 og FG6 og forankret i Hovedkomiteen. FG9 har ansvaret for å utarbeide en plantehesedel i vurderingen.
 - Igangsette en omfattende risikovurdering av import av treflis. En slik risikovurdering vil innebære risikovurdering av flere planteskadegjørere.
 - Igangsette risikovurdering av heksekost i epletrær.
 - Muligens igangsette risikovurdering av potetcystenematode.
 - Muligens igangsette risikovurderinger av ”nye planteskadegjørere” som Mattilsynet vurderer å foreslå listet i planteheseforskriften. Tre aktuelle kandidater i første omgang er *Agrilus planipennis* (Emerald Ash Borer) og de to asiatiske trebukkene *Anoplophora glabripennis* og *A. chinensis*.
- Vurdere å sette i gang risikovurderinger på eget initiativ.
- Utvikle gode tilnæringsmåter for å uttrykke usikkerhet i risikovurderinger av planteskadegjørere.
- Oppsummere kunnskapshull og forskningsbehov som avdekkes i faggruppens arbeid på slik form som gjør det enkelt å videreformidle dette til bl.a. Norges forskningsråd.
- Påpeke behovet for intensivert kartlegging av eksotiske planteskadegjørere
- Fortsette samarbeidet med Direktoratet for naturforvaltning, Artsdatabanken og andre aktører som risikovurderer fremmede arter.
- Inkludere virkninger av mulige klimaendringer i risikovurderinger av planteskadegjørere.
- Øke egen kompetanse om og bidra til utvikling av modeller for simulering av klimaendringer.
- Arbeide for framtidig rekruttering av personer med kompetanse på risikovurdering til relevante fagmiljøer.
- Presentere faggruppens risikovurderinger på internasjonale konferanser og nasjonale fagmøter for veiledere og næringen.
- Publisere kortversjoner av risikovurderinger i relevante fagtidsskrifter.
- Bidra til at risikovurderinger av planteskadegjørere blir tema for undervisningen ved universiteter og høyskoler.